

Αύγή ημέρας μυστικής (Schmemmann Alexander Protopresbyter (1921-1983))

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Τόν Αύγουστο ἡ Ἐκκλησία ἐορτάζει τό τέλος τῆς ἐπίγειας ζωῆς τῆς Παναγίας, τό θάνατό της, γνωστό ὡς Κοίμησις, μιά λέξη ὅπου τό ὄνειρο, ἡ μακαριότητα, ἡ εἰρήνη, ἡ ἡρεμία καί ἡ χαρά ἐνώνονται.

Τίποτε δέν γνωρίζουμε γιά τίς συνθήκες πού περιβάλλουν τό θάνατο τῆς Παναγίας, τῆς μητέρας τοῦ Χριστοῦ. Διάφορες ἱστορίες, διανθισμένες μέ παιδική τρυφεράδα, ἔχουν φθάσει ὡς ἐμᾶς ἀπό τόν πρῶμο Χριστιανισμό, ἀλλά, ἀκριβῶς λόγω τῆς ποικιλίας τους, δέν νιώθουμε ὑποχρέωση νά ὑπερασπιστοῦμε τήν «ἱστορικότητα» καμιάς ἀπ' αὐτές.

Στήν Κοίμησις, ἡ ἀγάπη καί ἡ μνημόνευση τῆς Ἐκκλησίας δέν ἐπικεντρώνονται στό ἱστορικό καί πραγματικό πλαίσιο, οὔτε στήν ἡμερομηνία καί στόν τόπο ὅπου αὐτή ἡ μοναδική γυναίκα, αὐτή ἡ Μητέρα ὄλων τῶν μητέρων, ὀλοκλήρωσε τήν ἐπίγεια

ζωή της. Ὅποτεδήποτε καί όπουδήποτε κι ἂν αὐτό συνέβη, ἡ Ἐκκλησία, ἀντ' αὐτοῦ, παρατηρεῖ τὴν οὐσία καί τὸ νόημα τοῦ θανάτου της, μνημονεύοντας τὸ θάνατο αὐτῆς ποὺ ὁ Υἱὸς της, σύμφωνα μέ τὴν πίστη μας, κατέβαλε τὸ θάνατο, ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, καί μᾶς ὑποσχέθηκε τὴν τελικὴ ἀνάσταση καί τὴ νίκη τῆς ἀθάνατης ζωῆς.

Ὁ θάνατός της ἀναλύεται καλύτερα μέσα ἀπὸ τὴν εἰκόνα τῆς Κοιμήσεως, ποὺ εἶναι τοποθετημένη στό κέντρο τῆς Ἐκκλησίας ἐκείνη τὴν ἡμέρα, ὡς κέντρο ὅλου τοῦ ἑορτασμοῦ. Ἡ Θεοτόκος νεκρὴ βρίσκεται στό νεκροκρέβατό της. Οἱ ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ εἶναι συναγμένοι γύρω της, καί ἀπὸ πάνω της στέκεται ὁ ἴδιος ὁ Χριστός, κρατώντας στά χέρια τὴ Μητέρα Του, ἡ ὁποία εἶναι ζωντανή καί αἰώνια ἐνωμένη μαζί Του. Ἐδῶ βλέπουμε τὸ θάνατο κι ὅ,τι ἔχει ἤδη περάσει σ' αὐτό τὸ συγκεκριμένο θάνατο: ὄχι ρήξη ἀλλὰ ἔνωση. Ὅχι λύπη ἀλλὰ χαρά. Καί σ' ἓνα βαθύτερο ἐπίπεδο, ὄχι θάνατος ἀλλὰ ζωή. «Ἐν τῇ γεννήσει σου σύλληψις ἄσπορος, ἐν τῇ κοιμήσει σου νέκρωσις ἄφθορος», ψάλλει ἡ Ἐκκλησία, βλέποντας αὐτὴ τὴν εἰκόνα. «Ἐν τῇ γεννήσει τὴν παρθενίαν ἐφύλαξας, ἐν τῇ κοιμήσει τὸν κόσμον οὐ κατέλιπες Θεοτόκε...».

Τὰ λόγια μιᾶς βαθύτατης καί πολὺ ὁμορφῆς προσευχῆς ποὺ ἀπευθύνεται στὴν Παναγία ἔρχονται τώρα στό νοῦ μας, «Χαῖρε αὐγὴ μυστικῆς ἡμέρας!» (Ἀκάθιστος Ὑμνος). Τὸ φῶς ποὺ ξεχύνεται ἀπὸ τὴν Κοίμησι προέρχεται ἀκριβῶς ἀπ' αὐτὴ τὴν ἄδυτη, μυστικὴ Ἡμέρα. Παρατηρώντας αὐτὸν τὸ θάνατο, καί στεκόμενοι δίπλα σ' αὐτό τὸ νεκροκρέβατο, καταλαβαίνουμε ὅτι ὁ θάνατος δέν ἰσχύει πλέον, ὅτι ἡ διαδικασία τοῦ θανάτου ἐνός ἀνθρώπου ἔχει γίνῃ τώρα μιὰ πράξη ζωῆς, μιὰ εἴσοδος σὲ μιὰ εὐρύτερη ζωὴ, ὅπου βασιλεύει ἡ ζωὴ. Αὐτὴ ποὺ δόθηκε ἐντελῶς στὸ Χριστό, ποὺ Τὸν ἀγάπησε ἕως τέλους· συναντιέται μ' Αὐτόν σ' ἐκεῖνες τίς φωτεινὲς πύλες τοῦ θανάτου, κι ἐκεῖ ὁ θάνατος μεταστρέφεται ἀμέσως σὲ χαρμόσυνη συνάντησι - ἡ ζωὴ θριαμβεύει, ἡ χαρὰ καί ἡ ἀγάπη κυριαρχοῦν πάνω στά πάντα.

Γιὰ αἰῶνες ἡ Ἐκκλησία στοχάστηκε κι ἐμπνεύστηκε ἀπὸ τὸ θάνατο Αὐτῆς ποὺ ὑπῆρξε μητέρα τοῦ Χριστοῦ· ποὺ ἔδωσε ζωὴν στὸ Σωτήρα καί Κύριό μας· ποὺ Τοῦ δόθηκε ὀλοκληρωτικὰ μέχρι τέλους καί στάθηκε δίπλα Του στὸ Σταυρό. Καί παρατηρώντας ἡ Ἐκκλησία τὸ θάνατό της, ἀνακάλυψε καί βίωσε τὸ θάνατο, ὄχι ὡς φόβο, τρόμο, τέλος, ἀλλ' ὡς ἀστραποβόλα καί ἀθροεντικὴ Ἀναστάσιμη χαρὰ. «Ποίοις πνευματικοῖς ἄσμασιν, ἀνυμνήσωμέν σε, Παναγία; Διὰ γὰρ τῆς ἀθανάτου Κοιμήσεώς σου ἠγιασας τὰ σύμπαντα...». Ἐδῶ, σ' ἓναν ἀπὸ τοὺς πρώτους ὕμνους τῆς ἑορτῆς, βρίσκουμε ἀμέσως νὰ ἐκφράζεται ἡ βαθιὰ οὐσία τῆς χαρᾶς της: «Νέκρωσις ἄφθορος», ἀθάνατη κοίμησι. Ποιὸ εἶναι ὁμως τὸ νόημα αὐτῆς τῆς ἀντιφατικῆς καί φανερά παράλογης συνυπάρξεως αὐτῶν τῶν λέξεων;

Στὴν Κοίμησι μᾶς ἀποκαλύπτεται ὅλο τὸ χαρμόσυνο μυστήριον αὐτοῦ τοῦ θανάτου

καί γίνεται χαρά μας, ἐπειδή ἡ Παρθένος Μαρία εἶναι ἕνας ἀπό μᾶς. Ἄν ὁ θάνατος εἶναι ὁ τρόμος καί ἡ θλίψη τοῦ χωρισμοῦ, ἡ κάθοδος στήν τρομερή μοναξιά καί τό σκοτάδι, τότε τίποτ' ἀπ' ὅλα αὐτά δέν εἶναι παρόν στό θάνατο τῆς Παρθένου Μαρίας, ἀφοῦ ὁ θάνατός της, ὅπως καί ὀλόκληρη ἡ ζωή της, εἶναι μιᾶ συνάντηση, ἀγάπη, συνεχῆς κίνηση πρὸς τό αἰώνιο, ἄδυτο φῶς τῆς αἰωνιότητος καί μιᾶ εἴσοδος σ' αὐτό. «Ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον», λέγει ὁ ἅγ. Ἰωάννης ὁ Θεολόγος, ὁ ἀπόστολος τῆς ἀγάπης (Α΄ Ἰωάν. 4,18). Γι' αὐτό δέν ὑπάρχει φόβος στήν ἀφθορη κοίμηση τῆς Παρθένου Μαρίας. Ἐδῶ ὁ θάνατος ἔχει καταληφθεῖ ἐκ τῶν ἔνδον, ἔχει ἐλευθερωθεῖ ἀπ' ὅ,τι τὸν γεμίζει μὲ τρόμο καί ἀπελπισία. Ὁ ἴδιος ὁ θάνατος γίνεται ζωὴ θριαμβεύουσα. Ὁ θάνατος γίνεται «αὐγὴ μυστικῆς ἡμέρας». Ἔτσι στὴ γιορτὴ δέν ὑπάρχει οὔτε λύπη, οὔτε νεκρώσιμα μοιρολόγια, οὔτε στεναχώρια, ἀλλὰ μόνο φῶς καί ζωὴ. Προσεγγίζοντας τὴν πόρτα τοῦ ἀναπόφευκτου θανάτου μας, εἶναι σάν νά τὴ βρίσκουμε ὀρθάνοικτη, μέ τό φῶς νά ξεχύνεται ἀπὸ τὴ νίκη ποὺ πλησιάζει ἀπὸ τὴν ἐρχόμενη ἐπικράτηση τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Στὴ λάμψη αὐτοῦ τοῦ ἀσύγκριτου φωτός τῆς ἑορτῆς, στίς αὐγουστιάτικες αὐτές μέρες, ὅταν ὁ φυσικὸς κόσμος φθάνει στό ἀποκορύφωμα τῆς ὀμορφιάς του καί γίνεται ὕμνος δοξολογίας καί ἐλπίδας καί σύμβολο ἑνὸς ἄλλου κόσμου, ἀκούγονται τὰ λόγια τῆς Κοιμήσεως, «τάφος καί νέκρωσις οὐκ ἐκράτησεν· ὡς γὰρ ζωῆς Μητέρα πρὸς τὴν ζωὴν μετέστησεν ὁ μήτραν οἰκήσας ἀειπάρθενον...». Ὁ θάνατος δέν εἶναι πλέον θάνατος. Ὁ θάνατος ἀκτινοβολεῖ αἰωνιότητα καὶ ἀθανασία. Ὁ θάνατος δέν εἶναι πλέον ρήξη ἀλλὰ ἔνωση. Δέν εἶναι λύπη, ἀλλὰ χαρά. Δέν εἶναι ἥττα, ἀλλὰ νίκη.

Αὐτά εἶναι ὅσα ἑορτάζουμε τὴν ἡμέρα τῆς Κοιμήσεως τῆς Παναγίας Παρθένου, καθὼς τὰ προεικονίζουμε, τὰ προγευόμαστε καί τὰ ἀπολαμβάνουμε ἀπὸ τώρα, στήν αὐγὴ τῆς μυστικῆς καί αἰώνιας Ἡμέρας.

Πηγή: agiazoni.gr